

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 586/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Bc. Ing. P. Ď., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15 CoE 86/2012, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Er 677/2011, základného práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II č. 5102090831 z 18. januára 2011, ako aj vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Centra právnej pomoci, kancelárie B., v bližšie nešpecifikovanom konaní, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Bc. Ing. P. Ď. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2013 mailom a následne 20. augusta 2013 poštou doručená sťažnosť Bc. Ing. P. Ď., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 CoE 86/2012, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd 1“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Er 677/2011, základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd 2“) č. 5102090831 z 18. januára 2011, ako aj vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy postupom Centra právnej pomoci, kancelárie B., v bližšie nešpecifikovanom konaní.

Sťažovateľ v sťažnosti požiadal o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom z dôvodu jeho nepriaznivých sociálnych pomerov, keďže mu bol rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v B. sp. zn. B1/10/54647/JJ/6 z 12. októbra 2010 priznaný štatút osoby v hmotnej núdzi.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ „Dňa 17. 6. 2013... požiadal Centrum právnej pomoci o priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci a o určenie advokáta na podanie dovolania proti vyššie uvedenému rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave a na zastupovanie v konaní o dovolaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

O vyššie uvedenej žiadosti sťažovateľa nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté a sťažovateľovi nebol doposiaľ určený advokát na spísanie a podanie dovolania

a predmetnej sťažnosti. Z uvedených dôvodov sťažovateľovi nebolo umožnené podať proti rozsudku právne kvalifikované dovolanie v mesačnej zákonnej lehote.“.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že proti uzneseniu okresného súdu 1 sp. zn. 2 Er 677/2011 zo 14. júna 2012 (ďalej len „uznesenie okresného súdu 1“) podal odvolanie napriek tomu, že bol okresným súdom 1 poučený, že odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí námietok proti exekúcii nie je možné podať. Krajský súd odvolanie sťažovateľa odmietol uznesením sp. zn. 15 CoE 86/2012 z 30. apríla 2013 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu „z opatrnosti“, keďže mu nie je zrejmé, či v jeho veci je dovolanie účinným prostriedkom nápravy. Všeobecné sudy konajúce vo veci sťažovateľa sa podľa jeho názoru relevantným spôsobom nevysporiadali s jeho námietkou, že poverenie na vykonanie exekúcie, na základe ktorého je proti sťažovateľovi vedené exekučné konanie, je vydané miestne nepríslušným okresným súdom 2.

Súčasne sťažovateľ argumentoval, že uznesenie krajského súdu nedáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky relevantné otázky, a teda nie je riadne odôvodnené. Súčasne sťažovateľ poukázal na nesprávny výklad § 50 ods. 4 a § 56 ods. 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) krajským súdom, keďže uvedené ustanovenia podľa sťažovateľa *„nič nehovoria o tom, ako má postupovať povinný, ak rozhodnutím exekučného súdu nebolo vyhovené námietkam, resp. nebol povolený odklad exekúcie“.*

Ďalej sťažovateľ uviedol, že došlo k porušeniu jeho základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy z dôvodu, že poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané miestne nepríslušným okresným súdom 2.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na konanie a následne takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Bratislave porušil práva Bc. Ing. P. Ď. podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresný súd Bratislava 1 porušil právo Bc. Ing. P. Ď. podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Centrum právnej pomoci porušilo právo Bc. Ing. P. Ď. podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky ruší uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. 4. 2013 č. k. 15CoE 86/2012-84.

5. Ústavný súd Slovenskej republiky ruší poverenie č. 5102 090831 zo dňa 18. 1. 2011, vydané Okresným súdom Bratislava 2.

6. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.000,- EUR, ako aj trovy konania a právneho zastúpenia, a to do troch dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

7. Okresný súd Bratislava 1 je povinný uhradiť sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.000,- EUR, ako aj trovy konania a právneho zastúpenia, a to do troch dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

8. Centrum právnej pomoci je povinné uhradiť sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- EUR, ako aj trovy konania a právneho zastúpenia, a to do troch dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú.

Ústavný súd pri posudzovaní sťažnosti sťažovateľa a rozhodovaní o nej vychádzal z týchto zistení:

- sťažovateľ vystupuje v pozícii povinného v exekučnom konaní vedenom na návrh oprávneného – SR – Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, o vymoženie sumy 290 114,82 €;

- okresný súd 2 poveril súdneho exekútora 18. januára 2011 vykonaním exekúcie proti sťažovateľovi (č. 5102 090831);

- uznesením krajského súdu sp. zn. 2 NcC 57/2011 z 25. januára 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. februára 2012, bolo rozhodnuté, že na konanie vo veci je miestne príslušný okresný súd 1;

- uznesením okresného súdu 1 boli zamietnuté námietky sťažovateľa (povinného) proti upovedomeniu o začatí exekúcie, sťažovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť súdny

poplatok za konanie súdu o námietkach a súčasne okresný súd 1 zamietol návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie a rozhodol o nepovolení odkladu exekúcie;

- na základe odvolania podaného sťažovateľom rozhodol krajský súd uznesením, ktorým odmietol odvolanie sťažovateľa v časti zamietnutia jeho námietok proti upovedomeniu o začatí exekúcie a v časti nepovolenia odkladu exekúcie, vo výroku o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za námietky uznesenie okresného súdu 1 zrušil a vo výroku o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie uznesenie okresného súdu 1 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

1. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu 1

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Vo vzťahu k výrokom uznesenia okresného súdu 1, ktorými tento rozhodol o povinnosti sťažovateľa zaplatiť súdny poplatok za konanie súdu o námietkach a súčasne

zamietol návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie, o ochrane práv sťažovateľa mal právomoc rozhodovať v odvolacom konaní krajský súd. Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať uznesenie okresného súdu 1 v tomto rozsahu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Vo vzťahu k tej časti rozhodnutia okresného súdu 1, ktorým tento zamietol námietky sťažovateľa proti upovedomeniu o začatí exekúcie, ako aj rozhodol o nepovolení odkladu exekúcie, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bol riadne poučený, že proti týmto výrokom uznesenia okresného súdu 1 odvolanie nie je prípustné, a teda v tejto časti je uznesenie okresného súdu 1 konečné a právoplatné. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že odvolanie proti uzneseniu okresného súdu 1 podal len „z opatrnosti“.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesenie okresného súdu 1 bolo vydané 14. júna 2012. Vo výrokoch o zamietnutí námietok povinného proti upovedomeniu o začatí

exekúcie, ako aj o nepovolení odkladu exekúcie nadobudlo právoplatnosť 6. júla 2012. Sťažnosť sťažovateľa zo 16. augusta 2013 bola ústavnému súdu doručená mailom 16. augusta 2013 a poštou 20. augusta 2013 (na poštovú prepravu podaná 19. augusta 2013).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k tej časti uznesenia, ktorou okresný súd I rozhodol o zamietnutí námietok sťažovateľa proti upovedomeniu o začatí exekúcie, ako aj o nepovolení odkladu exekúcie, sa sťažovateľ ochrany svojich označených práv domáhal zjavne až po uplynutí lehoty dvoch mesiacov uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

2. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv postupom krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Krajský súd v relevantnej časti uznesenia uviedol:

«Podľa ust. § 202 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona (Exekučného poriadku) nie je prípustné, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa ust. § 50 ods. 4 Exekučného poriadku, proti rozhodnutiu, ktorým sa vyhovel námietskam, je prípustné odvolanie.

Podľa ust. § 56 ods. 7 Exekučného poriadku, proti rozhodnutiu, ktorým bol povolený odklad exekúcie, je prípustné odvolanie.

Z dôvodu, že Exekučný poriadok v ust. § 50 ods. 4 pripúšťa odvolanie proti rozhodnutiu o námietskach len vtedy, ak sa námietskam vyhovel a rovnako v ust. § 56 ods. 7 pripúšťa Exekučný poriadok odvolanie proti rozhodnutiu o odklade exekúcie len vtedy, ak bol ním odklad povolený. Z uvedeného potom výkladom a contrario vyplýva, že proti uzneseniu o zamietnutí námietok proti exekúcii ako aj proti uzneseniu o nepovolení odkladu exekúcie odvolanie prípustné nie je.

Nakoľko odvolanie v častiach, v ktorých povinný napadol výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o zamietnutí námietok povinného proti upovedomeniu o začatí exekúcie ako aj výrok o nepovolení odkladu exekúcie, smerovalo proti takým výrokom rozhodnutia súdu, proti ktorým nie je odvolanie prípustné, odvolací súd odvolanie v týchto častiach podľa ust. § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol.

Druhým výrokom súd prvého stupňa vyrubil povinnému poplatok podľa položky 13 písm. b), časť I. sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona SNR č. 71/1992 Zb. osudných poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSP“) za konanie súdu o námietskach povinného proti exekúcii.

Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 109/2011 zo dňa 11. 07. 2012, uverejneným v Zbierke zákonov dňa 04. 10. 2012, bolo rozhodnuté, že položka 13 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu ZoSP, nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Toto ustanovenie stráca v zmysle čl. 125 ods. 3 Ústavy SR a § 41a zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, účinnosť dňom vyhlásenia

v Zbierke zákonov. V závere nálezu ústavný súd zdôraznil, že nález nezakladá nárok na vrátenie poplatkov a právoplatné rozhodnutia, ktorými bola stanovená poplatková povinnosť, zostávajú nedotknuté. Po vyhlásení nálezu však nemožno nútene vymáhať povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ktoré neboli splnené.

Keďže Ústavný súd Slovenskej republiky vydal nález o zistenom nesúlade časti právneho predpisu s právnym predpisom vyššej právnej sily, dňom vyhlásenia nálezu v Zbierke zákonov stratila táto časť právneho predpisu účinnosť. Zákonodarca bol povinný do 6 mesiacov od vyhlásenia nálezu uviesť toto ustanovenie právneho predpisu [pol. 13 písm. b)] sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu ZoSP do súladu s Ústavou SR s tým, že ak tak neurobí, ustanovenie právneho predpisu stráca platnosť v zmysle čl. 125 ods. 3 Ústavy SR.

Nakoľko ustanovenie právneho predpisu, na podklade ktorého má odvolací súd rozhodnúť o podanom odvolaní v časti súdneho poplatku za námietky povinného, stratilo účinnosť a aj platnosť, odvolací súd nemohol aplikovať toto ustanovenie právneho predpisu, a tak rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za námietky povinného podľa ust. § 221 O. s. p. zrušil.

V časti výroku napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie, vo vzťahu ku ktorému dal súd v rozhodnutí poučenie o neprípustnosti odvolania proti nemu, odvolací súd mal za to, že z hľadiska prípustnosti odvolania podľa ust. § 58 ods. 5 v spojení s ust. § 57 ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku je právne irelevantné, či odvolanie bolo podané proti rozhodnutiu súdu o zastavení exekúcie alebo smeruje proti rozhodnutiu, ktorým súd zamietol návrh na zastavenie exekúcie. Rozhodujúca je len skutočnosť, že v návrhu na zastavenie exekúcie sa uplatňovali dôvody podľa ust. § 58 ods. 5 Exekučného poriadku, čo v danom prípade bolo splnené tým, že povinný zastavenie exekúcie navrhoval z dôvodu uvedeného v ust. § 57 ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku, t. j. že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie.

Odvolací súd teda napriek nesprávnemu poučeniu súdu v tejto časti napadnutého rozhodnutia prejednal odvolanie povinného proti výroku rozhodnutia o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie a dospel k záveru, že odvolanie je v tejto časti dôvodné, pretože súd prvého stupňa nezisťoval, či povinným tvrdená existencia nedostatku jeho majetku nie je podložená šetrením exekútora. Exekučný súd pritom môže od exekútora

požadovať, aby preukázal, aké šetrenie vykonal v tomto smere. Takéto zisťovanie bude opodstatnené aj vzhľadom na skutočnosť, že povinnému bol v tomto konaní priznaný Centrom právnej pomoci nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p. zrušil a podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia mu vec vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie s tým, že súd prvého stupňa bude posudzovať existenciu povinným uplatneného dôvodu zastavenia exekúcie, t. j. nedostatku jeho majetku podľa informácií o rozsahu a výsledkoch exekútorom vykonaných šetrení na zistenie majetku povinného, ktoré informácie si má súd za týmto účelom zadovážiť od súdneho exekútora.

Pokiaľ ide o námietku povinného, že vo veci vydal poverenie na vykonanie exekúcie miestne nepríslušný súd, odvolací súd je názoru, že exekučný súd neupravuje otázku miestnej príslušnosti komplexne. Podľa ust. § 45 ods. 2 veta prvá Ex. poriadku miestne príslušný súd je všeobecný súd povinného. Takáto právna úprava miestnej príslušnosti má charakter všeobecnej príslušnosti viazanej na osobu účastníka konania. Podľa ust. § 105 ods. 1, 5 O. s. p. však súd skúma len či sa na danú vec nevzťahujú ustanovenia o výlučnej miestnej nepríslušnosti podľa ust. § 88 O. s. p. Neskôr skúma miestnu nepríslušnosť aj podľa ust. § 84 až 87 len na námietku odporcu (povinného), ktorý ju uplatní najneskôr pri prvom úkone, ktorý mu patrí. Ako vyplýva z obsahu spisu, povinný podaním zo dňa 02. 03. 2011 podal námietky proti exekúcii a súčasne samostatným podaním zo dňa 02. 03. 2011 namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Bratislava II. Okresný súd Bratislava II vec dňa 12. 04. 2011 postúpil Okresnému súdu Bratislava I ako súdu príslušnému. Z uvedeného teda vyplýva, že poverenie súdneho exekútora vykonaním exekúcie nebolo vydané miestne nepríslušným Okresným súdom Bratislava II.

Pokiaľ ide o označenie osoby oprávneného, odvolací súd poukazuje na zák. č. 479/2009 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňom 01. 01. 2012, podľa ktorého na úseku správy daní a poplatkov vykonáva pôsobnosť Finančné riaditeľstvo SR.»

Argumentácia sťažovateľa sa koncentrovala na tvrdenie o tom, že konajúce súdy sa právne relevantným spôsobom nevysporiadali s jeho námietkami, najmä nesprávne aplikovali § 50 ods. 4 a § 56 ods. 7 Exekučného poriadku. V tejto súvislosti ústavný súd

predovšetkým konštatuje, že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa a argumentácia sťažovateľa nedisponuje ústavnoprávnym aspektom. Ústavný súd ani nezistil, že by namietaný postup krajského súdu a ním vydané rozhodnutie bolo svojvoľné a že by tak zasahovalo do základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené.

Po oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je uznesenie krajského súdu aj náležite odôvodnené, keďže krajský súd ústavne súladným spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené námietky.

V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutými rozhodnutiami ani najvyššieho súdu a ani krajského súdu a namietaným porušením označených práv, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k tej časti rozhodnutia krajského súdu, ktorým odmietol

odvolanie sťažovateľa v časti zamietnutia námietok proti upovedomeniu o začatí exekúcie a v časti nepovolenia odkladu exekúcie, ako aj v časti, ktorou zrušil uznesenie okresného súdu 1 o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ako zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k tej časti uznesenia krajského súdu, ktorou krajský súd rozhodol, že zrušuje uznesenie okresného súdu 1 vo výroku, ktorým tento zamietol návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie a vec vrátil okresnému súdu 1 na ďalšie konanie, podľa názoru ústavného súdu sa ide o predčasne podanú sťažnosť, o čom svedčí skutočnosť, že exekučné konanie v sťažovateľovej veci nebolo dosiaľ právoplatne zastavené. Sťažovateľ teda podľa názoru ústavného súdu ešte bude mať v rámci proti nemu vedeného exekučného konania príležitosť namietať nesprávny procesný postup všeobecných súdov konajúcich v jeho veci.

Pokiaľ teda ide o sťažovateľom napádané uznesenie krajského súdu v časti výroku o zrušení uznesenia okresného súdu 1, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie, jeho preskúmanie by bolo v rozpore s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Keďže sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu základných práv a slobôd účinne poskytoval, boli podľa ústavného súdu dané dôvody sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu 2

K predloženej sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že sťažovateľ v petite sťažnosti požadoval len zrušenie poverenia na vykonanie exekúcie vydaného okresným súdom 2 č. 5102 090831 z 18. januára 2011 bez toho, aby konkretizoval, k porušeniu ktorých jeho základných, resp. iných práv malo postupom okresného súdu 2 dôjsť.

V posudzovanom prípade ústavný súd z dôvodov hospodárnosti a efektívnosti konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy [§ 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde] od výzvy na odstránenie nedostatkov sťažnosti adresovanej sťažovateľovi upustil, pretože z odôvodnenia sťažnosti bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že sťažovateľ napáda porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čo umožnilo ústavnému súdu ustáliť predmet konania tak, ako je uvedený v záhlaví tohto rozhodnutia. Dôvodom zvoleného postupu bolo napokon aj samotné rozhodnutie o predloženej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania. Ústavný súd totiž na základe podkladov, ktorými disponoval, dospel k záveru, že ani prípadné odstránenie nedostatkov v petite sťažnosti sťažovateľa by nemohlo za žiadnych okolností viesť k prijatiu jej sťažnosti na ďalšie konanie.

Podľa názoru ústavného súdu je podanie sťažnosti po viac ako 2 rokoch (sťažnosť zaslaná mailom 16. augusta 2013, odovzdaná na poštovú prepravu 19. augusta 2013), keď sa mohol sťažovateľ dozvedieť o namietanej skutočnosti (z uznesenia krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ už podaním z 2. marca 2011 namietal miestnu nepríslušnosť okresného súdu 2), uplatnené zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako podanú oneskorene.

4. K namietanému porušeniu sťažovateľom označeného práva postupom Centra právnej pomoci, kancelárie B.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy bližšie nešpecifikovaným rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelárie B., ústavný súd konštatuje, že proti jeho rozhodnutiu mohol sťažovateľ podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Vzhľadom na to, že na zabezpečenie účinnej ochrany označeného základného práva údajne porušeného rozhodnutím Centra právnej pomoci mal sťažovateľ k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy, bolo potrebné vychádzajúc z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu jeho

sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2013